Ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-063-и назди
Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории
Тоҷикистон (734055, ш. Душанбе, х. Борбад 48/5)

Тақризи

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Баҳодурова Қумринисо Қаюмовна дар мавзӯи “«Такмили муҳити молиявии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории кишоварзӣ)»”, барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ

Баҳодурова Қумринисо Қаюмовна соли 2005 факултети иқтисодии Донишгоҳи андоз ва ҳуқуқро аз рӯи ихтисоси бозраси назорати андоз ва андозбандӣ хатм кардааст. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда барои идомаи таҳсил дар шӯъбаи рӯзонаи аспиратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.01 “Назарияи иқтисодӣ” таҳсил намуда, соли 2011 зинаи мазкурро хатм намудааст. Аз моҳи майи соли 2023 то инҷониб ба ҳайси муаллимаи калони кафедраи фанҳои табиӣ-риёзии Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода кору фаъолият намуда истодааст.

Аз рӯзҳои аввали таҳсилаш Баҳодурова Қумринисо Қаюмовна фаъолона ба корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва раванди таълимии донишгоҳ машғул шуда, мавзӯи таҳқиқоти илмии худро дар мавзӯи “Такмили муҳити молиявии соҳибкорӣ дар Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории кишоварзӣ)”, интихоб кардааст.

Баҳодурова Қ,Қ. пайваста ба корҳои илмӣ – таҳқиқотӣ машғул шуда, дар конфронсҳои сатҳи дохилидонишгоҳӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ иштирок намуда, корҳои илмиашро дар шакли мақолаҳо оид ба фаслҳои асосии рисолаи номзадиаш ба нашр расонидааст.

Дар давоми таҳсил Баҳодурова Қ,Қ. худро чун муҳаққиқи фаъолу дорои малакаи таҳқиқотчии мустаъқили илмӣ нишон дода, мақсаду вазифаҳои таҳқиқотро шарҳ дода, натиҷаҳои илмӣ ба даст овардааст. Дар ҷараёни навиштани рисолааш ӯ доираи васеи адабиётҳои зиёди ватанию хориҷӣ ва инчунин таҷрибаи ҷаҳонии муҳити молиявии соҳибкориро омӯхтааст.

Ӯ тавонистааст асосҳои назариявӣ ва методологии муҳити молиявии соҳибкорӣ ва таъсири он ба рушди нишондиҳандаҳои макро ва микроиқтисодиро таҳқиқ намуда, ба натиҷаҳои зерини илмӣ ноил шудааст:

❖ дар асоси тадқиқоти назариявии ибораи муҳити молиявии соҳибкорӣ нуктаи назари муаллифии худро «ҳамчун вазъи сиёсӣ, иқтисодӣ, ҳуқуқӣ, демографӣ, илмӣ-технологӣ, иҷтимоӣ, экологӣ, ки дар кишвар ташаккул ёфта, ба шаҳрвандони қобилиятнок ба фаъолияти соҳибкорӣ озодии иқтисодӣ шароит фароҳам оварда, ба қонеъ гардонидани талаботи ҳамаи субъектҳои муносибатҳои бозорӣ нигаронида шудааст, ки дар доираи ин муҳит соҳибкорон амал мекунанд» пешниҳод намудааст;

❖ таҷрибаи мамлакатҳои хориҷиро омӯхта, истифодаи системаҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ барои назорати самаранокии чорабиниҳои дастгирии давлатии корхонаҳои хурд ва миёнаи Ҷопон, ташкили марказҳои таълимӣ ва таҳия намудани тавсияҳо барои кормандони роҳбарикунандаи тиҷорати хурду миёнаи Чин, гирифтани машваратҳои онлайнӣ оид ба гирифтани қарз, машварат ширкатҳои суғуртаи Фаронса, пешниҳоди қарз ба соҳибкорони навтаъсис, ки аз давлат ба маблағи 50 ҳаз. евро қарзи имтиёзнокро бо мӯҳлати 20 сол дар Олмон, суғуртаи тиббии шахсони барои худмашғул коркунанда (25% кам кардани андозаи музди меҳнат барои корфармоён ва шахсони дар таъминоти онҳо қарордошта)-и ИМА, таъсиси “Фонди кафолатӣ барои рушди тиҷорати хурд"и Ҷумҳурии Ӯзбекистонро барои Тоҷикистон тавсия додааст;

❖ ошкор намудааст, ки дар шароити муосир муҳити молиявии соҳибкорӣ барои таъмини рушди иқтисодиёт ва ҷалби сармояи дохилию хориҷӣ ба таҳким додан ниёз дорад, зеро сатҳи капитализатсия паст буда, арзиши қарзҳои бонкӣ тамоюли афзоиш дорад. Кӯшишҳои ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳсозии фазои соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ тавассути таҳкимдиҳии заминаи қонунгузорӣ, рушди низоми иҷрои қарордодҳо ва идоракунии корпоративӣ, таъмини ҳуқуқҳои молу мулкӣ, бартараф намудани монеаҳои маъмурии зиёдатӣ, аз ҷумла баланд бардоштани иқтидори сармоягузорӣ ва коҳишдиҳии хавфҳои сармоягузорӣ натиҷаҳои зарурӣ надода истодаанд;

❖ роҳҳои асосии таҳкими муҳити молиявии соҳибкорӣ дар сатҳи макроиқтисодӣ ба самтҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, демографӣ, илмӣ-техникӣ, иҷтимоӣ ва экологӣ гуруҳбандӣ карда шуда, стратегияи такмили онҳо пешниҳод карда шудааст;

❖ модели консептулии таҳия ва иҷрои стратегияи муҳити молиявӣ дар сатҳи микроиқтисодӣ таҳия карда шуда, роҳҳои такмили он бо назардошти риояи принципҳои асосии технологияи истеҳсолот, мақсаднок истифодабарии сармояи қарзӣ, пешгирии бавуҷуоии қарзҳои

дебиторӣ ва саривақт пардохт намудани қарзҳои кредиторӣ, таъмини ҳавасмандии истеҳсолкунандагон ва таъмини талаботи хоҷагӣ бо воситаҳои гардон пешниҳод намудааст;

❖ матритсаи таҳкими муҳити молиявии соҳибкорӣ пешниҳод карда шудааст, ки ташаккули низоми бисёрсатҳаи институтсионалии дастгирии соҳибкорон дар асоси ташкил намудани кластерҳои минтақавию соҳавии рушди соҳибкорӣ, фондҳои махсусгардонидашуда ва дастгирии рушди ташкилотҳои инфрасохторӣ пешниҳод карда шудааст. Ҳамкорӣ бо васоити ахбори оммаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти таҳкими муҳити молиявии соҳибкорӣ, ташаккули симои мусбии соҳибкорӣ воситаи асосии таҳкими мақоми иҷтимоӣ ва баланд бардоштани эътибори фаъолияти соҳибкорӣ мебошад.

Муқаррароти методологию методии асосноккунии пешниҳодҳои илмӣ, ки Баҳодурова Қ,Қ. пешниҳод намудааст, зимни муҳокима дар конфронсу семинарҳои сатҳҳои гуногуни илмӣ-амалӣ, аз ҷумла байналмилалӣ мавриди муҳокима қарор гирифтаанд.

Чунин мешуморем, ки Баҳодурова Қ,Қ., аз уҳдаи иҷрои вазифаҳои дар диссертатсия гузошташуда баромада, кори илмӣ- таҳқиқотии худро дар мавзӯи аҳамиятноку мубрами кишвар таҳия намудааст.

Аз ин ҷо, диссертатсияи Баҳодурова Қумринисо Қаюмовна дар мавзӯи “**«Такмили муҳити молиявии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории кишоварзӣ)»**”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ пешниҳод шудааст ба талаботҳои Низомномаи Комиссияи Олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси номбурда мебошад.

Роҳбари илмӣ,
Доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи молия ва қарзи Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон **Ашуров И.С.**

Ашуров Ихтёр Саидович, тел.: (+992905557788)
E-mail: ikhtiyor.ashurov@inbox.ru

Имзои Ашуров Ихтиёр Саидович, д.и.и, профессори кафедраи «Молия ва қарз»-и Донишгоҳи Слаянии Россия ва Тоҷикистонро тасдиқ менамоям

Сардори раёсати кадрҳо **Раҳимов А.А.**